నివేదించదగినది

సుప్రీం కోర్ట్ ఆఫ్ ఇండియా

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నెం. 1522/ 2023

(@ ఎస్ ఎల్ పి (సి) నెం. 4529/2023)

(@ డైరీ నెం. 8413/ 2022)

ఢిల్లీ యొక్క ఎన్ సిటి ప్రభుత్వం మరియు మరొకరు .

...అప్పీలెంట్(లు)

వర్సెస్

M/s. బిడ్స్ ప్రాపర్టీస్ ప్రై.లి.. & ఇతరులు.

...ప్రతివాదు(లు)

తీర్పు

MR షా, న్యాయమూర్తి.

1. ఢిల్లీ హైకోర్టు, న్యూఢిల్లీ రిట్ పిటిషన్ (సి) నెం. 6963/2014 లో, భూసేకరణ, పునరావాసం మరియు పునరావాస చట్టం, 2013 (ఇకపై "చట్టం, 2013"గా సూచిస్తారు) లో న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత హక్కులోని సెక్షన్ 24(2) ప్రకారం, ప్రశ్నార్థకమైన భూమికి సంబంధించి స్వాధీనాన్ని రద్దు చేసినట్లుగా పరిగణించబడుతుందని హైకోర్టు

24.08.2015 తేదీ న వెలువరించిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుపై అసంతృప్తి చెంది, అప్పీల్ దారులైన ఢిల్లీ యొక్క ఎన్ సిటి ప్రభుత్వం మరియు మరొకరు ప్రస్తుత అప్పీల్‌ను జారీ చేశారు.

2. హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ నుండి, అప్పీలుదారులు / భూసేకరణ కలెక్టర్ తరపున నిర్దిష్ట కేసు ఏమిటంటే, ప్రశ్నార్థకమైన భూమిక యొక్క నమోదు చేయబడిన యజమానులు పార్వతి జైన్, లజ్జా రామ్ మరియు డి.ఎల్ పర్తి అని మరియు రికార్డ్ చేయబడిన / అసలు యజమానులు స్వాధీన ప్రక్రియలను ఎప్పుడూ సవాలు చేయరు, అసలు రిట్ పిటిషనర్‌కు దానిని సవాలు చేసే హక్కు లేదు. రిట్ పిటిషన్‌లోని అవర్మెంట్ల నుండి మరియు అసలు రిట్ పిటిషనర్ ప్రకారం కూడా, సెక్షన్ 4 కింద నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన తర్వాత అసలు రిట్ పిటిషనర్ ప్రశ్నార్థకమైన భూమిని కొనుగోలు చేశారు . ఈ దశలో, భూసేకరణ చట్టం, 1894 లోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం నోటిఫికేషన్ 25.11.1980 న మరియు సెక్షన్ 6 ప్రకారం ప్రకటన 07.06.1985 న జారీ చేయబడిందని గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 11 , 1894 ప్రకారం అవార్డు 09.07.1987 న ప్రచురించబడింది.

2.1 రిట్ పిటిషన్ (పేరా 3)లోని అవర్మెంట్ల నుండి, ఒరిజినల్ రిట్ పిటిషనర్, ఆ తర్వాత, అంటే 1990 సంవత్సరంలో భూములను కొనుగోలు చేశారు. కాబట్టి, అసలు రిట్ పిటిషనర్ అని హైకోర్టులో అప్పీలుదారు తరపున కేసు తదుపరి కొనుగోలుదారు భూసేకరణ యొక్క భూ స్వాదీనము / రద్దు ను సవాలు చేయడానికి ఎటువంటి స్థానం లేదు. పైన పేర్కొన్న అంశంపై ప్రచారం చేయకుండానే, హైకోర్టు పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్‌ను స్వీకరించింది మరియు దానిని అనుమతించింది.

2.2 శివ కుమార్ & మరొకరు వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా & ఇతరులు (2019) 10 ఎస్ సి సి 229 మరియు ఢిల్లీ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ వర్సెస్ గాడ్‌ఫ్రే ఫిలిప్స్ (ఐ) లిమిటెడ్. & ఓర్స్., 2022 యొక్క సివిల్ అప్పీల్ నం.3073/2022 కేసులో ఈ కోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయాల దృష్ట్యా తదుపరి కొనుగోలుదారుకు భూ సేకరణ / భూ స్వాధీనాన్ని సవాలు చేయడానికి లోకస్ ఉందా లేదా అనేది ఇప్పుడు సమగ్రమైనది కాదు..

2.3 పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాలలో మరియు ఇతర తదుపరి నిర్ణయాలలో, తదుపరి కొనుగోలుదారుకు కొనుగోలు / రద్దును సవాలు చేసే హక్కు లేదని ప్రత్యేకంగా గమనించబడింది మరియు నిర్ధారించబడింది. రిట్ పిటిషన్‌ను స్వీకరించడాన్ని హైకోర్టు తప్పుపట్టింది ఇక్కడ ప్రతివాది నం.1 - అసలు రిట్ పిటిషనర్ ద్వారా అప్పీలు కుప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది మరియు తదుపరి కొనుగోలుదారు ముఖ్యంగా అసలు యజమానులు /రికార్డ్ చేసిన యజమానులు సముపార్జనను అస్సలు సవాలు చేయలేదు.

3. పైన పేర్కొన్న మరియు పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, హైకోర్టు అనుమతించిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు ఇందుమూలంగా రద్దు చేయబడి, త్రోసివేయబడినది. హైకోర్టు పరిశీలించిన మరియు నిర్వహించినట్లుగా ప్రశ్నార్థకమైన భూమికి సంబంధించి స్వాధీన ప్రక్రియలో ఎటువంటి జాప్యము ఉండకూడదు.

తదనుగుణంగా ప్రస్తుత అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది. అయితే, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, ఎటువంటి ఖర్చులు లేవు.

పెండింగ్‌లో ఉన్న దరఖాస్తు ఏదైనా ఉంటే, అది కూడా పరిష్కరించబడుతుంది.

..... న్యాయమూర్తి

[MR షా]

..... న్యాయమూర్తి

[CT రవికుమార్]

న్యూఢిల్లీ;

మార్చి 13, 2023.